

Obsah

Predhovor	8
I. Úvod	10
I.1. Stručný vývoj rudnej mikroskopie	12
II. Teoretická časť	17
II.1. Základné metódy skúmania minerálov a prístroje	17
II.1.1. Chemické analýzy geologických vzoriek – rozdelenie	17
II.1.2. Chemická analýza („mokrým“ spôsobom)	17
II.1.3. Atómová absorpčná spektroskopia	18
II.1.4. Röntgenová fluorescenčná spektrometria	18
II.1.5. Hmotnostná spektrometria s indukčne viazanou plazmou a laserovou abláciou (LA-ICP-MS)	19
II.1.6. Elektrónová mikroskopia a mikroanalýza	19
II.1.7. Termická analýza	20
II.1.8. Fluorescencia	21
II.1.9. Štúdium plynokvapalných uzavrení	21
II.1.10. RTG difraktometrické metódy	22
II.1.11. Systém difrakcie spätne odrazených elektrónov (EBSD)	23
II.1.12. Ramanova spektroskopia	23
II.1.13. Infračervená spektroskopia	24
II.1.14. Leptanie rudných minerálov a mikrochemické reakcie	25
II.2. Základy kryštalooptiky rudných minerálov	26
II.2.1. Stručne o odrazenom a polarizovanom svetle	26
II.2.2. Optické veličiny rudných minerálov	29
II.2.3. Šírenie a polarizácia svetla pri odraze	30
II.3. Rudný (odrazový) mikroskop – jeho základné časti a ich funkcia	33
II.3.1. Objektívy	33
II.3.2. Okuláre	35
II.3.3. Osvetľovacie zariadenie	35
II.3.3. Prídavné zariadenia rudného mikroskopu	37
II.3.4. Ručné tlačidlo na vyrovnanie nábrusov (tlačka) – príprava nábrusov na pozorovanie	39
II.3.5. Príprava mikroskopu na pozorovanie	39

II.4.	Príprava preparátov pre pozorovanie v odrazenom svetle – základné postupy	41
II.4.1.	Zhotovovanie preparátov na pozorovanie – nábrusov	41
II.4.2.	Postup pri príprave špeciálnych preparátov – nábrusov	41
II.4.3.	Zhotovenie priehľadných leštených výbrusov	44
II.4.4.	Navrhovaný postup optimálnej prípravy nábrusov:	44
II.4.5.	Vyhotovenie špeciálnych preparátov pre rudnú mikroskopiu na Ústave vied o Zemi SAV	45
II.5.	Morfologické a štruktúrne vlastnosti rudných minerálov	47
II.5.1.	Tvar prierezov zrn (habitus kryštálových jedincov)	47
II.5.2.	Zonalita	49
II.5.3.	Štiepateľnosť a odlučnosť	50
II.5.4.	Dvojčatenie	51
II.6.	Optické vlastnosti rudných minerálov	53
II.6.1.	Odraznosť	53
II.6.2.	Farba rudných minerálov	54
II.6.3.	Dvojodraz a pleochroizmus	56
II.6.4.	Efekty anizotropie	57
II.6.5.	Vnútorne reflexy	58
II.7.	Príklady využitia metód odrazovej mikroskopie v iných geovedných odboroch a technickej praxi	60
II.7.1.	Odraznosť vitrinitu v uhlí a v sedimentoch	60
II.7.2.	Využitie odraznosti pri zisťovaní a rozbere kvality uhlia	61
II.7.3.	Výskum rozptýlenej organickej hmoty v sedimentoch metódou odrazovej mikroskopie	62
II.7.4.	Hydrotermálne premenená čierna uhoľná hmota z drahokovo-polymetalického ložiska Banská Štiavnica a Hodruša - Hámre	63
II.8.	Kvantitatívne metódy uplatňované v odrazovej mikroskopii – mikrotvrdosť, odraznosť, meranie farby	66
II.8.1.	Meranie mikrotvrdosťi rudných minerálov	66
II.8.2.	Meranie odraznosti rudných minerálov	84
II.8.3.	Meranie farby rudných minerálov	99
II.9.	Opis fotodokumentácie a zaužívané skratky minerálov	105

III.	Systematická časť	108
III.1.	Diagnostické vlastnosti základných rudotvorných minerálov	108
III.1.1.	Zlato (<i>elektrum</i>)	108
III.1.2.	Striebro	110
III.1.3.	Meď	112
III.1.4.	Železo (Ferrit)	114
III.1.5.	Antimón	115
III.1.6.	Amalgámy striebra	117
III.1.7.	Grafit	119
III.1.8.	Akantit	121
III.1.9.	Hessit	123
III.1.10.	Petzit	125
III.1.11.	Pyrit	127
III.1.12.	Markazit	130
III.1.13.	Sfalerit	132
III.1.14.	Galenit	134
III.1.15.	Chalkopyrit	136
III.1.16.	Pyrotit	138
III.1.17.	Pentlandit	141
III.1.18.	Bornit	143
III.1.19.	Covellit	145
III.1.20.	Chalkozín	146
III.1.21.	Molybdenit	148
III.1.22.	Antimonit	150
III.1.23.	Cinabarit	152
III.1.24.	Auripigment	154
III.1.25.	Realgár	155
III.1.26.	Arzenopyrit	157
III.1.27.	Kobaltit	158
III.1.28.	Gersdorffit	161
III.1.29.	Pyrrargyrit	163
III.1.30.	Proustit	164
III.1.31.	Polybazit	166
III.1.32.	Pearceit	168
III.1.33.	Miargyrit	169
III.1.34.	Chalkostibit	171
III.1.35.	Boulangerit	172

III.1.36. Bournonit	174
III.1.37. Luzonit	176
III.1.38. Famatinit	178
III.1.39. Tetradrit - Tennantit	180
III.1.40. Hodrušit	183
III.1.41. Hematit	185
III.1.42. Magnetit	187
III.1.43. Ilmenit	189
III.1.44. Spinel	190
III.1.45. Chromit	192
III.1.46. Rutil	193
III.1.47. Goethit	195
III.1.48. Kuprit	197
III.1.49. Kasiterit	199
III.1.50. Wolframit	201
III.1.51. Scheelit	202
III.1.52. Uranininit	204
III.1.53. Malachit	207
III.1.54. Azurit	209
III.2. Diagnostické vlastnosti základných nerudných – žilných minerálov	212
III.2.1. Kremeň	212
III.2.2. Kalcit	213
III.2.3. Dolomit	214
III.2.4. Siderit	215
III.2.5. Fluorit	217
III.2.6. Barit	218
III.2.7. Živce	219
III.2.8. Sfudy	220
III.3. Textúry a štruktúry rudných minerálov, ich štúdium a aplikácie v genetickej mineralógii	222
III.3.1. Genetické štúdium rudných textúr a štruktúr	222
III.3.2. Asociácie a paragenézy minerálov	222
III.3.3. Vývoj (sukcesia) mineralizácie	224
III.3.4. Podmienky vzniku hydrotermálnej epitermálnej mineralizácie ložiska Banská Štiavnica	228
Register	232

POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	233
PRÍLOHY	246
Príloha č. I. Textúry a štruktúry rúd	246
Príloha č. II. – Určovacie tabuľky	248